

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.
Nuz. Angenfeld & Emeric Les-
ner. Heinrich Schalek. A. Op-
pelik Nachst., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger. Ekstein Bernat. Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungari
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
M-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nu colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 170.

Brașov, Miercuri 3 18) August

1905.

Cestiunea votului universal.

(t) Mișcarea în jurul cestiunii votului universal a început să ia în zilele din urmă proporții însemnate. Dumineca trecută s'au ținut în Budapesta și în mai multe orașe ale țării (Clușii, Eperješ, Cașovia, Comarom, Brașov etc.) adunări populare aranjate de partidul social-democrat, pentru votul universal. Oratorii adunărilor au veștejit în cel mai necruțător mod atitudinea echivocă a coalițiunii față de această reformă și au declarat, că la cas de necesitate vor storce dreptul sufragiului universal prin proclamarea grevei generale, ér la 15 Septembrie se vor aduna deci de mii de socialiști înaintea parlamentului unguresc din Budapesta, ca astfel să exercite presiune asupra deputaților pentru a vota reforma.

Intr'aceea o depeșă din Budapesta aduce scirea, că în ultimul consiliu de miniștri guvernul Fejervary s'a pregătit un nou program. În programul acesta al guvernului s'a luat între altele dreptul votului universal secret după comune, înființarea teritoriului vamal independent și realizarea sistemului de dare progresiv. Scirea se dă ca pozitivă.

Nu se scie însă când se va prezenta camerei deputaților noul proiect de lege. Ministrul de interne Kristoffy însuși a declarat într'un interviu, ce l'a avut cu redactorul unui ziar socialist, că proiectul de lege despre votul universal secret se pregătește cu mare grabă și se va aduce și în publicitate, dér nu pôte spune nici el când se va prezenta dietei spre desbatere. A declarat însă ministrul, că dorește și voesce, ca proiectul să se pună în desbaterea camerei cât mai curând, deoarece convingerea lui este, că țera nu va puté fi scósă din crisa actuală, decât printr'o reformă parlamentară pe basa

votului universal. A spus apoi Kristoffy, că afară de restricțiunile naturale (sexul și etatea, ore-care grad de cultură etc.) nu plănuiesc alte restricțiuni. „Vom pretinde — dice el — cunoșcerea scrierei și cetirei, cu alte restricțiuni însă nu mă impac“. Cu alte cuvinte, guvernul nu plănuiesc introducerea votului universal așa, că alegător pôte să fie tot cetățenul, care plătesc un impozit direct cât de neînsemnat, séu care a fost soldat, ci va pune ca condiție cunoșcerea cetirei și scrierei. Continuând, ministrul Kristoffy a făcut următoarele declarațiuni importante:

„...Conceptia generală despre votul universal era până acum, că ar fi o săritură în întuneric. Nimeni nu sciea, ce urmări are să aibă dreptul votului universal. Ați nu mai putem vorbi despre o săritură în întuneric. Colecția de date a biurolui statistic ne dă o iconă clară asupra întregii cestiuni. Ceea-ce este esențial e, că în cazul introducerii votului universal, în numărul total al alegătorilor cvota rasei maghiare va fi mai mare decât ați. Este cu totul exclusă primejdiura rasei maghiare. Dela 1867 încôce proporția numerică a maghiarimei față cu numărul total al alegătorilor a scădut necurmat și considerabil, deoarece basa sistemului electoral actual este censul dării după pământ, apoi se scie, că în multe locuri rassa maghiară a fost depozată. Dacă am mai susținé sistemul actual al censului, cu timpul ne-am sinucide. Dacă din contră, vom avé dreptul votului universal, va decide densitatea poporului, ér în privința acesta rassa maghiară este în avantaju așa de mare, încât nu trebuie să ne temem de nici un pericol.

Interesant este ce a spus ministrul despre conscrierea alegătorilor. La întrebarea, dacă conscrierea alegătorilor rămâne și pe viitor în mâinile și în sarcina municipiilor, ori se va trece în sarcina funcționarilor de stat, ministrul a đis, că conscrierea prin funcționarii de stat corăspunde mai bine sistemului și principiului fundamental al dreptului votului universal, care, „trebuie să exprime

unitatea statului maghiar prin egala îndreptățire a cetățenilor“.

Nu mai puțin însemnată este următoarea declarație a ministrului Kristoffy:

„Dacă vom avé dreptul votului universal toate legile privilegiate la alegere ies din vjgore, deoarece nu se mai potrivec în sisemul noiei legei electorale. Votarea se va face după comune, prin urmare devin de prisos dispozițiunile privitoare la taxele de cărăușie și la provederea alegătorilor. Votarea fiind secretă, devin de asemenea de prisos dispozițiunile ce privesc corupțiunile, car' nu s'ar mai puté stabili.“

Ministrul și-a încheiat declarațiunile licénd, că guvernul nu vré să creze această reformă decât pe cale legală și constituțională. Se pôte, că în lupta acesta să cadă, părerea lui însă este, că numai astfel se pôte rezolva crisa. „Intreg guvernul mărturisesc această părere și convingere a mea“, și după guvernul actual nu pôte veni altul, care să nu-și ia ca cea mai capitală problemă codificarea dreptului sufragiului universal.

Declarațiunile ministrului de interne Kristoffy par a fi un răspuns, destul de clar și categoric, la atitudinea și declarația comitetului diriguitor al coalițiunii în cestiunea reformei electorale, atitudine violent combătută de masele socialiștilor.

Brașov, 15 August n.

»Politica noastră de naționalități și crisa«. Tinerul publicist Gyárfás Elemér sub titlul de mai sus scie un articol în »Elenzék« din Clușii, în care amintesc seria de articole a șefului liberalilor, Tisza, care susține față cu coalițiunea, că înainte de a storce de la corónă acordarea postulatelor naționale — trebuie ca Maghiarii să devină stăpâni în propria lor patrie resolvind cestiunea naționalităților pe basa programului în care primul punct îl formeză proiectul lui Berzeviczy. Programul acesta — dice Gyárfás — este imoral,

greșit, mincinos și imposibil, propriu de a induce în rătăcire pe cei neorientați, ér pe cei timiđi a-i face să se retragă din tabăra celor ce susțin cauza națională... Și a fost un timp, când aproape totă țera era de acord cu Tisza în cestiunea naționalităților. Numai un singur membru al partidului independist, Ludovic Mocsary, a fost care a vđut lămurit și a propoveduit, că garanția libertății noastre nu trebuie să o căutăm în hărțuiala cu naționalitățile, ci în prietenia cu ele.

D-l Gyárfás își încheie articolul așa:

»Să avem în sfârșit curagiul și să recunoscem sincer, că am greșit când am căutat să nimicim efectul, fără să ne batem capul cu cauza. Am greșit când ne-am sforțat a realiza cu ori-ce preț unitatea de limbă și n'am vđut că acesta nici cu un pas nu ne apropie de țintă. Dér mai ales am greșit atunci, când n'am vđut comunitatea aceea de sentimente, care a legat în trecutul de o mie de ani tot'dauna națiunea maghiară cu popórele supuse (!) ei.«

Asalt în contra camerei deputaților.

»Budapesti Hirlap« de la 14 Septembrie aduce următoarea scire sensațională: »Scim ce plănuiesc guvernul pe ziua de 15 Septembrie. În cea ți, în care se va ținuni dieta și în care ministrul de interne va prezenta proiectul despre reforma introducerii votului universal: 40—50,000 socialiști din Budapesta vor impresura camera și prin o delegație vor provoca dieta să desbată și voteze imediat proiectul despre votul universal. La 15 Septembrie se va declara greva generală în Ungaria și vor înceta toate lucrările industriale până când dieta nu va primi votul universal. Planul acesta l'a descoperit și spus pe față delegatul statului major al partidului socialist din Budapesta în adunarea populară ținută Duminecă în Clușii«.

»Le Courier Européen« revistă săptămânală internațională. Paris. Boulevard Raspail 280. Comitetul de direcțiune: Bjoernstjerne Bjoernson, Jacques Novicow, Ni-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Meteorologia și prognosticul timpului.

— Telegrafia în Meteorologie. —

Diseiú, că o lege, ce a prins'o omenirea din vuetul naturei, este și următoarea: „Furtunile apucă spre răsărit“.

Dér chiar și în casurile cele mai puțin, când furtunile apucă în alte direcții, observarea momentană a tendinței lor pôte servi de basă pentru conclusiuni ulterioare.

Când observ, că vijelia apucă în o direcție, nu pot eu indica localitățile, ce le va atinge?

Cu totă evidența justă a acestui mod de prevestire, publicul mare nu s'a putut împăca cu ideea prognosticónelor.

Dér câte-va orcanne și pustiirile, ce le-au causat, au împintenat la cugetare pe mulți dintre cei indiferenți față de progresele meteorologiei.

Orcanul de pe insula Barbados și orcanul, care în 5 Octombrie 1844 a devastat insula Cuba, au oferit multe date

prețioase și au ațțat mult interes pentru studiarea timpului.

Totuși mai mult a făcut, sub acest raport, »Desastrul dela Balaclava“, orcanul care în 14 Nov. 1854 a spart escadrelle unite, ce operau împotriva Crimului.

Și acesta, ca aproape toate orcanele, a apucat dela apus spre răsărit. În 11 Noembrie vuia pe Oceanul Atlantic. De aici și-a luat drumul spre Marea Négră, măturând de-alungul Franca, Germania și Austro-Ungaria.

Indată ce a ajuns la cunoscința generală drumul orcanului, vrénd nevrénd s'a ivit întrebarea, că ore nu s'ar fi putut avisa la timp escadra ancorată la Balaclava, ca să nu fie surprinsă pe neașteptate?

Ministrul de răsboiú al Franciei, Vailant, a încredințat studiarea cestiunii lui Leverrier, celui mai renumit astronom al timpului.

Leverrier a dat răspuns afirmativ. A declarat neted, că nu numai furtunile se țin de căi regulate, ce în mare parte se pot determina înainte, ci în genere se pôte erua și mersul vânturilor, dacă cunoșcem starea barometrică a unei localități și a împrejurimilor.

Antoritatea lui Leverrier ar fi fost de ajuns să provóce unele reforme în privința acesta.

Pentru executarea planului Leverrier reclama, ca o condiție sine-qua-non, ajutorul telegrafiei. Presiunea atmosferică influențeză vremea. Temperatura de asemenea. Umiditatea pe aceeași urmă. Ca să-mi formulez un prognostic aproximativ pentru Transilvania, trebuie ca în același moment să cunosc presiunea, temperatura și umiditatea din vecini. Din Ungaria. Din Germania. Din Rusia. Din România. Din țările balcanice. De pe Marea Négră și Marea Adriatică. Din Alpi. Din toate țările încunjurătoare.

— De ce?

— Fiind-că abia în acest cas mă pot orienta din cătrău se ivesce și încătrău alérgă curentul caracteristic. Abia în acest cas mă pot orienta asupra gradientului.

Ei, dér basându-mé pe avisuri epistolare, ași fabrica trașnic la prognosticóne de rețetă: »După plóie chepeneag«.

Sé presupunem că în Franca să ivesce o depresiune bruscă. Un prietin mi-o comunică prin epistolă.

Apoi până 'mi sosesc scrisórea, vijelia imi pôte mătura satul.

Leverrier reclama deci ajutorul telegrafiei.

Guvernul frances ordonă, ca la Observatorul astronomic din Paris, (de sub conducerea lui Leverrier) să se trimită ți de ți din diferite colțuri ale țării, telegrame cu privire la starea atmosferică a localităților respective.

Avisurile similare s'au început în érna anului 1855.

În 19 Faur Leverrier presentă Aca-demiei o cartă, în care era indicat timpul din întréga Francie pentru ora 9 de dimineța.

În 1857 datele aceste au fost amplificate prin avisuri ținice din alte țări ale Europei.

La 1 Ianuarie 1858 s'a compus prima cartă a »isobarelor«.

Leverrier publica ți de ți cartele isobarelor în »Bulletin international de l'Observatoire de Paris«, în urma carora se puteau constata două lucruri:

1-a în regiunile cu depresiune sunt frecvente, ba aproape inevitabile ploile;

2-a depresiunea progreséză în majoritatea casurilor dela apus spre răsărit.

În 1863 rețeaua cuprindea 21 stațiuni franceze și 26 străine. Aceste din

colas Salmeron, Gabriel Séailles, Charles Seignobos, Giuseppe Sergi. Redactor-șef: Louis Dumur. Colaboratori de primul rang din toate țările. Informațiuni originale. — Indispensabil tuturor cari doresc să urmărescă mișcarea politică internațională. Abonament pentru uniunea poștală 15 fr. pe an (8 fr. pe 1/2 an, 4 fr. pe trei luni.) Număr specimen gratuit.

In ultimul număr sub rubrica „*Hongrie*» d-l Dr. *Albert Ferencz* se ocupă de criza politică din Ungaria și după-ace expune detaliile luptei între corună și Maghiari, autorul încheie așa:

»Așa stă lupta, și de sigur cetitorii vor fi observați, că populațiunile nemaghiare, cari constituie încă majoritatea numerică a Ungariei, nu iau parte la ea. Spunând adevărul, ele sunt excluse, și mai bine ele sunt »clasate« (vorba este a lui Tisza) brutal printre populațiunea maghiară. Cel puțin o terțialitate din tinerii ce-și fac serviciul, nu știu de loc limba maghiară. Inse după recenta organizațiune a școlilor militare, acest mare inconvenient va fi înlăturat prin maghiarisare, care calcă totul în picioare și comunică cu pumnul ceea-ce nu reușese a impune prin sofismele propagandei. *Nici o voce nu se ridică în tota Ungaria contra acestei inichități.* Lozinca este dată, de a nu se ocupa de nemaghiari. D-l *Ludovic Mocsary*, singurul Maghiar care înțelege și îndrăznește a constata *nedreptatea maghiarisării forțate, se vede astăzi în imposibilitate de a-și exprima indignațiunea.* Avem înaintea noastră textul unei scrisori foarte semnificative, pe care a adresat-o la 22 Iulie țiarului „*Gazeta Transilvaniei*» din Brașov și în care relevă, că »*Buda-pesti Hirlap*» cel mai deschis dintre țiarele maghiare, a refuzat a publica articole asupra naționalităților nemaghiare.

»Etă prin ce mijloce vrău să ajungă Maghiarii »singurii stăpâni« ai Ungariei, și să fusioneze în statul maghiar toate elementele, *cari rămân invincibil atașate idealului lor slav sau român, limbii lor, tradițiunilor lor și viitorului lor de completă independență națională.*»*)

Cuvintele de mai sus apărute într'un mare țiar european sunt cu atât mai semnificative, cu cât ele sunt semnate de un Maghiar și cu cât aici la noi un *singur țiar maghiar nu s'a găsit*, care să fi luat notă de scrisoarea lui Mocsary, adresată țiarului nostru.

Banffy și votul universal. Ce principii profesază baronul Banffy în privința vo-

*) Voilà avec quels moyennes les Magyars comptent devenir les „seuls maîtres“ de la Hongrie, fusionner dans l'Etat magyar tous les éléments, qui demeurent invinciblement attachés à leur idéal slave ou roumain, à leur langue, à leurs traditions, et à leur avenir de complète indépendance nationale.

tului universal se poate vedea din câte-va pasaje estrase din primul articolul de Duminecă al lui »*Pesti Hirlep*«, organul lui Banffy. Etă-le:

»A acorda orbese și fără-nici o restricție drepturi politice masselor pe cari le poate mânia cineva ori unde, ca pe o ciurdă, și le poate cumpăra pe bani — ar fi o încercare năbușă și primejdioasă, care ar amenința cu răsturnare ordinea de stat și chiar și tronul (!) «.

»Politicianii și publiciștii conștienți, cari de ani de zile au reclamat lărgirea dreptului electoral, au cerut în gândul lor, că votul universal încă să fie condiționat de un gad intelectual și un *cens patriotic* «.

»Dreptul electoral să fie legat de cunoscerea în grai și scris a *limbei statului* «.

»Kristoffy se numește acel nenorocit maghiar, care a avut temeritatea să propovăduască tendințe trădătoare de patrie... «

»In partidul liberal chiar și miniștii cei mai neghiobiți au știut să facă distincție între limba maghiară, ca *limbă de stat*, și între limbile naționalităților, ca *limbi tolerate (!!!)* «

»Va să zică limba maghiară să fie nu numai în armată o simplă »*limbă de regiment*«, dăr și în afacerile interne numai o »*limbă maternă*« egală cu limba românească, slovacă și rusniacă? «

Plebiscitul din Norvegia. Se știe, că »*storthingul*« norvegian a ordonat în vederea separării Norvegiei de Suedia un plebiscit, care va avea să decidă definitiv asupra desfacerei uniunii, ce a legat până acuma țările scandinave. La acest plebiscit, care s'a început alaltăieri (Duminecă) au drept de vot toți alegătorii îndreptățiți la alegerea deputaților »*storthingului*«. După scirile mai noue sosite din Christiania votarea decurge în mijlocul celei mai mari animații. Până eră la prânz au fost cunoscute rezultatele votărilor din 176 cercuri electorale. *95.934 alegători au votat pentru desfacerea Norvegiei de Suedia și 36 alegători contra.*

Tratările de pace.

Despre mersul tratărilor de pace se telegrafiază următoarele:

O depeșă din *Portsmouth* a agenției »*Reuter*« cu data 13 August spune, că delegații de pace s'au întâlnit din nou la 12 l. c. înainte de amiazi la 9 1/2 în arsenalul marinei. Ședința s'a deschis imediat. *Witte* a prezentat răspunsul Rusiei la condițiile japoneze. La 10 și 40 ședința a fost amânată. După ședința delegații japoneși au ținut o ședință separată, ca să se sfătuescă asupra răspunsului rusesc. Conform dorinței lui *Witte*, delegații japoneși au hotărât să dea și ei un răspuns grabnic, ca Rușii, și au promis, că în după amiaza acelei zile, sau a doua zi vor da răspunsul.

La ora trei după amiazi delegații s'au întrunit din nou în ședință. S'a urmat apoi o viuă discuție. Faptul, că s'a ținut și după amiazi ședință, e interpretat așa, că Japo-

nesii stabiliseră înainte concesiunile, ce se pot face Rusiei. Situația din ambele părți e judecată cu mult pesimism, încât sunt temeri, că conferința se va încheia repede. Din isvor sigur se anunță, că planul operațiunilor mareșalului *Oyama* e gata, el n'asteptă decât scirea că negocierile s'au întrerupt, pentru-ca să începă din nou atacul.

»*Temps*« din Paris primesce din *Petersburg* scirea, că lui *Witte* i-s'au dat instrucțiuni nouă, cari probabil vor servi de basă notei, ce se va prezenta Japoneseilor. Desbaterile vor dura două săptămâni. Sunt încă puține speranțe, ca negocierile să ducă la bun sfârșit. Se susține de altă parte, că o a treia putere, probabil Anglia, influențază în interesul încheierii păcii, determinând pe Japonia să-și modereze pretenșiunile.

Țiarele parisiene, ce se pretind bine informate, aduc scirea, că delegații ruși și japoneși s'ar fi înțeles pe deplin în cesțiunea protectoratului Coreei. *Witte* s'ar fi declarat în conferință, că recunoște că Rușii au suferit înfrângeră în război, dăr nu recunoște că *Rusia ar fi învinsă*. De aceea ea nu poate să cedeze teritorii, ori să plătescă Japoniei despăgubire de război. Pentru-ca totuși Japonia să se reabiliteze de cheltuelile, ce le-a avut cu războiul, Rusia ar fi aplecată a-i ceda orecărei cetăți.

Dela »Asociațiune«.

Se aduce la cunoscință publică, că ministrul reg. ung. de comerțiu a acordat reducerea obicinuită pe căile ferate ungarice*) pentru acei membri ai *Asociațiunii*, cari vor participa la adunarea generală, ce se va ține Sâmbătă și Duminecă în 19 și 20 August a. c. în Sibiu. Cei-ce vor să beneficieze de acest favor, sunt rugați a-se anunța la biroul central al »*Asociațiunii*« (Sibiu, strada Morii 6) sau la birourile despărțămintelor, de unde li-se vor trimite franco biletele de trebuință împreună cu programă definitivă a serbărilor, având a se plăti de fiecare bilet taxa de 1 coronă.

Biroul »*Asociațiunii*«.

Scrisore din București.

(Coresp. part a „*Gaz. Trans.*«)

— 1 August. v.

In urma unor dispozițiuni nouă MM. LL. *Regele și Regina României nu vor pleca în streinătate mâne Marți, 2 August, ci Vineri 5 August v.* Suveranul se va duce la Gastein, unde va face o cură de mai multe săptămâni, er Maj. Sa Regina

*) Cu biletele de clasa III. se poate călători pe clasa II., er cu cele de a II-a pe clasa I.

urmă erau resfirate peste întreg continentul Europei: dela Greenwich până la Moscva și Nicolaiev (pe cotele Mării Negre) și dela Haparanda (litoralul nord-estic al Sinului Botnic) până la Mallarca și Algir.

Cu începere din acest an Observatorul din Paris adăuga la fie-care cartă prognosticóne, indicând aproximativ cam ce timp va urma în altă zi.

Evident, că în urma premiselor corecte, prevestirile se împlineau cu rezultat pe deplin mulțămitor.

Proprietarii din departamentul Jura observară imediat interesul agricol, ce rezultă din aceste prognose.

Se formă o însoțire, care abonă avisiunile telegrafice zilnice ale prognosticónelor.

La ordinul ministrului de marină Vaillant își luară începutul și avisiunile de furtună. Tote porturile franceze erau alarmate momentan, când se apropia de ele furtuna.

Prin aceste dispoziții meteorologia păși pe terenul practic al vieții zilnice.

In același timp dete un impuls, care nu a rămas fără efect, și la alte națiuni. In Olanda a scos în evidență nece-

sitatea lucrărilor analoge Buys-Ballot, directorul observatorului astronomic din Utrecht. Deja de prin 1860 încep să avizeze porturile maritime, în casuri de pericole atmosferice iminente. Când Franța introduse prevestiri sistematice, înființă și Olanda un institut meteorologic.

Ca în o țără avisată per eminentiam la mare, tendința prevestirilor avea de scop să ofere deslușiri telegrafice în deosebi orașelor litorale și satelor de pescari. Prognosele se induc în formulare stereotipe și se afișază la locuri espuse vederii publice, cum le-au imitat prognosticónele afișate la biurourile telegrafo-postale din orașele noastre.

Aranjament analog celui olandez a introdus vestitul meteorolog Mohn în *Norvegia*. Prognosticónele compuse pentru singuraticile zile, se telegrafau în cele mai multe orașe norvegiene și la țiare. Se publicau și factorii, cari determinau prognosa.

Navigatorul se puté orienta, cam ce timp îl asteptă pe mare. Pescariul se du-meria, cam în cât își pote încredința barca valurilor.*)

*) Prognosticóne de acestea mi-s'a dat să ved nu de mult în Saxonia. Imi pare rău, că nu

Aprópe simultan cu Franția, începú admiralul *Fritzoy* să introducă avisiuri de furtună în *Anglia* (1864). Nu zilnic, ci numai când cerea trebuința. Când porturile erau de fapt amenințate de vijelii.

In 1867 se organiză »*Meteorological Office*«, adunând date de la stațiuni engleze și esterne și prelucrând observațiile referitoare la starea barometrică, temperatură, umiditate, vânt și nouri.

Nici o țără nu a manifestat încă atâta rapiditate pe acest teren, ca *Statele Unite* ale Americii de nord.

Deja prin 1847 profesorul *Loomis* accentua, că orașele orientale pot primi avisiuri de la orașe apusene, când le amenință vijelii atmosferice.

După câți-va pași neisbutiți pe deplin din cauza frământărilor interne, s'a organizat în Washington un institut meteorologic, care în 24 ore primesce de trei ori rezultatul observațiilor de la stațiuni. Dimineta la orele 7 și 35 m. sosese întâia serie. După amiazi la 4 și 35 m. a doua. Noptea la 11 a treia. Observațiile sunt luate momentan în lucrare. Se com-

mi-am însemnat nici unul. Atata imi aduc aminte, că erau foarte instructive, constituind admirabile căi de a popularisa meteorologia.

se va duce le *Segenhaus*, în principatul *Wied*.

— *Ploile de ați nopte*, cari continuă și acum a căde în totă țera, au făcut mult bine, îndreptând porumburile și pășunile, cari se uscaseră cu totul.

— Zilele aceste va sosi la Iași *mareșalul nobilimei române din Basarabia*. Se spune, că această vizită stă în legătură cu faptul, că la manevrele regale, ce se vor ține anul acesta în ținutul din jurul *Botoșanilor*, va asista și un reprezentant al Țarului.

— Eri au emigrat din capitală, plecând în America, 33 Evrei, dintre cari 12 bărbați, 14 femei și 7 copii.

— Acela care a petrecut în capitala noastră cât de puțin timp și a intrat într'o cafeana sau brutărie grecă, a vădut de sigur păreții acestor localuri decorați cu *tablouri ce reprezintă pe Suveranii Greciei*, pe membrii familiei regale, diferite scene din luptele Grecilor cu Turcii — în cari, se înțelege, Turcii sunt bătuti cumplit. Poliția noastră temându-se ca faptul acesta să nu dea motiv la provocări, a rugat pe stăpâni greci ai cafenelelor, brutăriilor etc. ca să ia jos de pe păreți acele tablouri, cari blamază amorul nostru propriu. Astfel este de exemplu tabloul ce reprezintă diferitele isprăvi în Macedonia făcute de ofițerul din armata grecă numit *Melas*, care în capul unei bande a terorizat cât-va timp populația negrăcă din Macedonia.

Deunăzi s'a întâmplat un scandal în calea *Rahovei*, din cauză că un brutar grec n'a voit să înlature un astfel de tablou. Grecul a fost bătut. Eri s'a întâmplat un alt scandal în strada *Gabroveni* la o cafeana grecă, de sub hotelul »*România*«, din cauza unui tablou alegoric, care reprezintă Macedonia ca pe o femeă sprijinindu-se de un Grec, având sus inscripția »*Spre Macedonia grecă*«, er în partea de jos următoarele în versuri: »Care nu este turcă, nici bulgărească, ci cum a fost pururea grecă.«

Mai mulți tineri Macedoneni revoltați de acest tablou, au somat pe anteprenor să-l dea jos. Acela însă a bătut pe unul din Macedoneni. S'a iscat din cauza acesta o mare învălmășală. S'au spart mai multe geamuri. Intervenind poliția, scandalul s'a terminat făcându-se mai multe arestări.

Prefectul poliției *Moruzzi* aflând motivul acestui scandal, a dat ordin, ca să se înlature tablourile provocătoare din localurile publice, pentru-ca pe viitor să se evite conflicte și mai grave.

Astfel de conflicte se semnalază și din alte localități din provincie.

C.

pune așa numitul »*Sinopsis*« (ochirea generală) al vremii din momentele observațiilor.

La cartele astfel compuse se adaug »*Probabilități*«-le (prognosele), se tipăresc, er în centrele mai depărtate se telegrafiază pe de întregul.

In *Germania* și la noi abia mai târziu s'a introdus acest serviciu al meteorologiei. In 1875 se inaugurează observatorul maritim (*Seewarte*) în Hamburg. In 1877 observatoriul înalt (*Hohewarte*), lângă Viena. In 1880 institutul meteorologic central din *Budapesta*.

Institutul din urmă posedă o rețea de stațiuni resfirate peste întreaga Ungarie. Trei sute de biurouri telegrafice sunt îndatorate să-i comunice la anumită oră a zilei observațiile elementare, primind în schimb prognosticul pentru acea zi.

Prognosticónele — laconice — se telegrafiază și țiarelor principale. Să luăm două exemple.

24 Iunie 1905.

»In nordul Europei domnesce maximum, pe marea Mediterană depresiune. In Europa timpul e relativ răcoros și în mare parte innourat și ploios.

SCIRILE DILEI.

— 15 August n.

Delegațiunea băncilor române asociate

convocă conferința a IV-a a directorilor băncilor române, care în conformitate cu deciziunea nr. XIII a conferinței din 19 Octombrie 1903, se va ține în Sibiu Mercuri în 10/23 August 1905 (la orele 10 a. m.) în sala festivă a muzeului »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«. Institutele române de credit din țară, cari aparțin de mai înainte asociațiunii reprezentate prin delegațiune și s'au conformat angajamentelor luate față cu această asociațiune, precum și băncile, cari doresc a face parte din asociațiune pentru viitor, sunt invitate a participa la această conferință prin directorii lor executivi și intru cât aceștia ar fi împedcați a-se prezenta, prin un alt reprezentant al lor, investit cu mandat special.

Ofițeri români la manevrele austro-ungare și germane. La manevrele cele mari ce se vor ține la toamnă în Austro-Ungaria și Germania, vor participa mai mulți ofițeri superiori ai armatei române. La manevrele austro-ungare vor lua parte generalul Culcer și majorul Gheorghiu, iar la manevrele germane colonelul Georgescu, comandantul regim. 2 de artilerie, locot. colonelul Pătrașcu, comandantul regim. Răchovăna 25 și locot. colonelul Ioan Popovici, comandantul regim. 6 de roșiori.

Mărtea subită a unui comandant de corp de armată. Nou numitul comandant al corpului 13 de armată (Agram) baronul de Malovec a încetat subit din viață alaltăieri în Nisco (Galiția), înainte de a fi luat în primire noul său post.

Vasele române de război pe Dunăre. Ministrul român de război a ordonat, ca o parte a vaselor marinei române să facă o excursiune pe Dunăre de la Galați până la Turnu-Severin. La această excursiune vor lua parte torpilorele: »Sborul«, »Smeul«, »Năluca«, »Argheș«, »Vestea«, »Teleorman« și »Troțuș«.

Trăsnet și foc în Lugoj. Sâmbătă noaptea spre Duminică s'a vărsat mare ploie asupra orașului Lugoj și — după cum ni-se scrie de acolo — un trăsnet a lovit în edificiul postal, care imediat s'a aprins și au ars apartamentele din etajul I, unde locuia directorul poștei dimpreună cu familia sa. Mobilele și hainele directorului din 8 odăi s'au nimicit și ruinate, iar sirmele telegrafice și telefonice, cari erau așezate de-asupra edificiului postal, au căzut tot arse și aparatele telefonice și telegrafice au încetat de a funcționa. Directorul postal și familia sa erau duși în vilegiatură, așa au scăpat de mărtea sigură. Focul abia Duminică seara s'a putut localiza. Paguba e foarte mare.

Un pastor de 100 ani. »Ill. Ztg.« din Lipsa publică portretul pastorului evangelic Gersdorf, fost paroh în Wendisch-Ahlsdorf, astăzi pensionat. Gersdorf a intrat cu ziua de 26 Iulie în anul al 100-lea al etății sale și pe cât se vede din portret, este încă destul de voinic. Este fotografiat ședând într'un fotel ținând în mână pipa studentescă, tovarășă nedespărțită a lui din vr'o 160 semestre. Gersdorf a fost pensionat la 1894, iar la 1899 și-a serbat

jubileul de 50 ani al căsătoriei cu nevasta sa care s'a cununat la 1849. Gersdorf era de 43 ani când s'a însurat și mirăsa lui era cu 23 ani mai tânără decât el. Amândoi se bucură de deplină sănătate.

Necrolog. Eugen Bănuțiu, ofițer de dare reg. a repausat în 9 August n. 1905 în etate de 33 de ani. Inmormântarea i-s'a făcut la 11 August n. a. c. la orele 4 d. a. în cimitirul român din Cohalm.

Perderile Germaniei în Africa. După o statistică apărută zilele trecute, perderile trupelor germane, cari se luptă deja de un an și 1/2 pentru a suprima revolta indigenilor din coloniile germane africane, se urcă cu ziua de 31 Iulie 1905 la 1122 morți și 570 răniți.

Fuga tenorului Bonci. »Tagblatt« din Viena spune, că celebrul tenor Bonci, care a răpit lângă Florența pe fiica bogatului industriaș Bertelli, în fuga lui ar fi trecut prin Viena, unde are numeroși prieteni, și acum părechea fugară s'ar afla în Elveția. Bonci înscințase în ultimul timp pe prietenii lui vienesi de intenția lui de a se divorța de nevastă, punându-i la dispoziție o mare sumă de bani. De ore-ce divorțul nu e cu putință în Italia, Bonci are de gând să se facă cetățean elvețian, se eventual ungar și apoi să ia de nevastă pe d-ra Bertelli. Totuși chiar dacă n'ar reuși să se divorțeze, el nu mai vrea să mai părăsească pe iubita lui și dăna nu mai vrea să se despartă de Bonci, care a comunicat prietenilor lui vienesi, că în orice cas vrea să se stabilească la Viena, teatrul celor mai mari triumfuri ale lui.

Grăznice execuții la Odesa. Trupele din Odesa refuzând să execute împușcarea condamnaților politici, sarcina aceasta a fost dată cazacilor. Condamnații politici au fost duși pe piața publică, legați de stâlpi și împușcați. Au fost tirii la supliciu și doi copii de familie bune, cari traseră cu revolverul de pe ferestri în cazaci; unul era de 13 ani, celălalt de 15, și au trebuit să fie aduși în piața fatală pe jumătate leșinați de grăznă. Publicul protesta; unele femei plâneau.

Miseria în Spania. Din cauza fometei și a lipsei de lucru s'au produs disordine în diferitele provincii ale Spaniei. Tărani pun mâna pe turmele de oi și leucid spre a-se hrăni.

Un pungaș îndrăzneț în Brașov. Magistratul orașului Brașov ne trimite spre publicare următorul comunicat: Magistratul a aflat, că un anumit Iosif Donath sub pretext că ar fi unul din personalul angajat la apeductul orașenesc, se viră prin diverse case, face reparatură la ventilele de la apeducte și-și face de lucru în dulapurile de păstrat aparatele apeductului — și pentru aceste lucrări încasază taxe. În contra acestui Iosif Donath s'au făcut mai multe arătări la căpitanul orașenesc. Dăm de știre partidelor, cari vor fi suferit vre-o pagubă pe această cale, ca și ele să facă arătare la căpitanul orașenesc.

Spre orientare comunicăm, că meșterii orașenesci pentru țevi, de un timp încoco pörtă uniformă și că prin urmare partidele ușor îi pot deosebi de pungași. Numai acești meșteri de țevi se lucrează de la apeduct, pe cari îi cunosc partidele personal, sunt a-se admite la

mașinăriile apeductului. Taxe pentru asemenea lucrări sunt de a-se plăti numai dacă sunt prescrise din partea magistratului și și atunci n'au de a-se plăti decât numai la cassa orașenescă.

Incendiu. Vineri s'a iscat un foc în magazinul comerciantului A. Galț din Mercuria, care a prefăcut în cenuse întreg magazinul. Mulțumită intervențiunii populațiunii, incendiul a fost localizat, înainte de a fi putut lua foc nise depozite mari de grâne, ce se aflau în apropiere.

La atentatul contra Sultanului. Din Constantinopol se telegrafiază, că individul Ioris, arestat de către autoritățile turcesci, a depus la interogatoriu, că a luat parte la atentatul contra Sultanului.

Ciocnire de trenuri. Din Cleveland (America) se anunță, că alaltăieri s'a ciocnit la Lorain un tren de pasageri cu un tren de marfă. Sunt 12 morți și 25 răniți.

Detragerea debitului postal diarelor grecesci. »Conservatorul« anunță, că în urma atacurilor violente ale presei grecesci în contra României și a Românilor din Macedonia, guvernul român va opri intrarea în țară a diarelor, cari apar în Grecia și cari s'au făcut vinovate de această atitudine.

O crimă înflorătoare. Din Varșovia se anunță, că proprietarul de mori din Raschewitz cu numele Tomașoff, într'un acces de delir alcoolic a ucis alaltăieri cu lovituri de secure pe soția, pe fiica și pe sócră-sa, precum și pe doi servitori și pe două servitoare ale sale, și apoi s'a sinucis cu un glonț de revolver.

La spitalul civil din Brașov au rămas din luna Iunie 102 bolnavi, cără cari s'au adăugat în cursul lui Iulie 201. Din aceștia s'au vindecat 138, îndreptat 44, nevindecați 2, morți 7. Au rămas 112. Zile de tratament 3764 operațiuni s'au executat 94. Consultațiuni gratuite 195.

Interesele Angliei în Orient.

Camera centrală de Comerț și industrie din Londra a însărcinat pe trei funcționari superiori ai săi să se vie în România spre a studia referințele piețelor române sub raportul importului, în scopul ca să se desvolte cât mai mult relațiunile comerciale dintre Anglita și România. Camera Centrală de Comerț și de Industrie, al cărei președinte este directorul general al Băncii Angliei, dispune de o avere de peste 100 milioane de franci și de un venit anual de 8 — 10 milioane. Din acest fond se cheltuesc sume relativ foarte mari pentru crearea de noue debușuri pe seama industriei englese sub auspiciile directe ale guvernului, adică ale ministeriilor de externe și de colonii.

Cei trei delegați ai Camerei sunt Sir Graham, W. Shrubsole și Jameson. Ei vor sosi în curând în București și vor studia rind pe rind piețele din Galați, Brăila, Iași, Botoșani, Ploesc și Craiova. Apoi pe baza referințelor ce vor da deșii, Camera centrală va înființa în București un muzeu comercial, unde vor fi expuse în permanentă toate produsele industriale englese, cari au șansa de a concura cu produsele similare austriace, germane, franceze și italienești.

O altă instituție comercială și industrială din Londra, anume Societatea Comercială pentru exportul în Balcani, a trimis doi delegați în Bulgaria și în Serbia în același scop. Delegația aceasta este subvenționată și de Camera Centrală, precum și de ministeriul de externe engles.

Importanța acestor misiuni, »scrie ziarul »Scolul«, nu va scăpa nimănui, mai ales acum, cari urmăresc rivalitățile economice ale marilor puteri în Orient. Până acum Anglita n'are interese prea însemnate de apărut nici în România, nici în Serbia și nici în Bulgaria față de alte puteri. Comerțul ei de export în aceste țări este relativ modest. Și intrând acum în o acțiune mare și întinsă, se va isbi de sigur de interesele comerciale ale Austriei și ale Germaniei. Lupta de concurență va fi foarte interesantă, și fără îndoială avantajoasă atât țării, cât și comercianților români.

De în afară de partea pur comercială a întreprinderii, mai este și o parte pur politică: Anglita ține să aibă un titlu și mai mult la dreptul de a se amesteca direct și tot atât de mult ca Rusia și Austro-Ungaria în afacerile politice din Orient.

Cine scie? Pote diplomația engleză prevedea apropiata lichidare a Turciei europene și în vederea aceasta se pregătesc a avé drepturi mai multe și mai mari de a lua parte la lichidare, precum și interese năi multe de susținut.

Pe de altă parte Anglita simte, că politica economică germană începe să cucerească terenuri largi în prejudiciul industriei englese. De aceea ea caută a isbi în interesele germane tocmai în Orient, — adică acolo unde Germania se crede mai sigură, mai solid așezată, — spre a-i tăia drumul în Asia-mică și în Persia.

Literatură.

A apărut Nr. 7. din anul III. pe luna Iulie al revistei *România ilustrată*, de sub direcțiunea d-lui I. Rusu Abrudeanu, cu peste 60 ilustrațiuni și cu următorul bogat sumar: *Cronica Lumii*, de Argus. Un nou succes al României (cu 22 ilustrațiuni și facsimile de L. R. A. Satiră (poesie) de Gr. Pătrășcoiu Al. A. Bădărău (cu o ilustrație) de I. R. A. Traian Demetrescu (cu o ilustrație) de Al. Antemireanu. Răbdare (poesie) de Ninete Târgoviște. Doi lucrări apuși (cu 2 ilustrațiuni) de A. I. Ceremonia »Selamlıklui« la Constantinople (cu o ilustrație). Dorul meu (poesie) de M. Paciurea. Noul Parlament (cu 16 ilustrațiuni). Un banchet original (cu o ilustrație) de Dem. Ionescu-Zane. Români în străinătate, locotenentul Bucur Popp (cu o ilustrație) Aliac. Institutul geografic al armatei (cu 3 ilustrațiuni) de C. D. Din trecutului nemului nostru pe R. Femeia Română (cu 4 ilustrațiuni) de Ella Em. Savopol. Un prețios album de A. In gróza morței (Nuvela) de George Cair Ómenii zilei: Mihail Iulian (cu o ilustrație). Erarhiile bisericilor noastre, arhiepiscopul (cu 3 ilustrațiuni) de ortodox. Note din călătorie, prin Bucovina de Artur Gorovei. Popicari din București (cu o ilustrație) de R. Necrolog. Carnetul Lunei. Bibliografie. Abonamentul pe an lei 20. Redacția și administrația Strada Regală Nr. 2 București.

ULTIME SCIRI.

Viena, 14 August. »Neues Wiener Tageblatt« primesce din Belgrad o telegramă, în care se asigură, că este iminentă încheierea unui acord formal între România și Bulgaria în drept în prima linie contra propagandei grecesci. Raporturile României și Bulgariei cu Grecia devin din și în și mai puțin cordiale.

Shanghai, 14 August. În Coreea au izbucnit revolte grave contra stăpânirii Japonesilor. Tótă recolta de orez a fost confiscată de Japonesi. Indigenii fug în munți cu turmele lor, pentru-ca să le scape de răpirea Japonesilor.

Portsmouth, 14 August. Se crede că Japonia vré să cedeze asupracesiunii despăgubirei de război și a insulei Sachalin. Witte a declarat, că crede, că Japonia vré cu ori-ce preț să facă din Coreea o provincie japonească. Rusia nu are nici o obiecțiune de făcut în această privință, der crede că Japonia ar trebui să mărturisască planul ei. Baronul Komura a declarat, că Japonia nu caută în Coreea decât interese comerciale și industriale.

Petersburg, 14 August. Țarul a primit erii o lungă depeșă de la generalissimul *Linevici* în care acasta protesteză, în numele armatei rusesci din Manciuria, în contra încheierii păcii cu Japonia. Linevici relevă în depeșă sa slăbiciunea Japonesilor și tăria Rușilor.

În noaptea de Sâmbătă spre Duminică Țarul a primit o altă depeșă lungă din Portsmouth. Ministrul de externe Lamsdorff a fost chemat dimineță la palatul din Peterhof, unde a conferit cu Țarul mai mult de o oră. Judecând după dispoziția ce domnesce la curte, conținutul depeșei lui Witte nu e îmbucurător.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefon nr. 17065.
Cabinet de consultațiune
cu somitățile medicale și specialiștii din Viena.

„In Ungaria timpul e de caracter variabil și rece. Ploi, a căror cantitate în genere a rămas sub 5 milimetri, s'au ivit în părțile răsăritene.

»La Csáktorna a bătut grindina.

»Temperatura a continuat în scădere. Maximul a fost în Comarom, 28 grade; minimul în Rajeczfürdő, 6 grade.

Adi la amiazi temperatura în capitală a fost 20.1° C.«

Prognosă: Ne putem aștepta la mișcarea lină a temperaturii și în multe părți, în deosebi apusene, la ploi seu furtuni.

Alt esemplu. Din Iulie c.

»Maximul occidental s'a întins spre Europa centrală, iar depresiunea a pătruns pe Marea Negră.

»In Europa occidentală timpul s'a întors spre căldură. In Orient au fost ploi, cu scăderea simțitoare a temperaturii.

»In Ungaria s'au ivit tempestăți în unele părți ostice, nord-ostice și nordice. Temperatura a scăzut peste întreaga țară. La vest e cu câteva grade subnormal. Minimul de noapte a fost în Tátra-füred 6°. Maximul în Timișóra 30°.

Prognosă: »Timp uscat și peste noapte rece«.

Repet: trei sute de birouri telegrafice ungare sunt autorizate și la serviciu meteorologic.

Convențiunea telegrafică internațională admite însă la articolul 5, ca ori-ce depeșă de interes public să fie transmisă gratuit și cu drept de prioritate.

In cadrul acestei dispoziții se cuprind și telegramele predate de ori-cine în cazuri de catastrofe generale, de inundații, de incendii, de cutremure, de vijelii atmosferice. Er »dreptul de prioritate« însemnează, că telegrafistul trebuie să transmită astfel de depeși »cu urgență mare«. Așa le-ar defini Brânzovenescii d-lui Caragiale*)

Gavril Todiciă.

*) Aș fi remarcant cu drag serviciul telegrafico-meteorologic al României, der imi lipsesc cu desăvârșire ori-ce date Mai an-terț fost'am de vr'o trei-ori la »Institutul Meteorologic« din București Filaret, der nu mi-a succes a câștiga nici o indicație.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 August n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	115.65
Renta de corone ung. 4%	96.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	87.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	96.30
Bonuri rurale croate-slavone	97.30
Impr. ung. ca premii	217.85
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	165.90
Renta de hartie austr. 4 1/10	100.55
Renta de argint austr. 4 1/10	100.50
Renta de aur austr. 4%	119.50
Renta de corone austr. 4%	100.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.90
Losuri din 1860.	157.05
Actii de-ale Banței austro-ungar	16.32
Actii de-ale Banței ung. de credit	781.50
Actii de-ale Banței austr. de credit	667.75
Napoleoniori	19.10
Marci imperiale germane	117.22
London vista	240.10
Paris vista	95.37
Note italiene	95.40

Cursul pietei Braşov

Din 16 August n. 1905.

Banonote rom. Camp.	18.96	Vend.	19.-
Argint român.	18.92	"	18.98
Napoleoniori.	19.06	"	19.10
Galtoni	11.20	"	11.30
Marci germane	117.20	"	117.50
Lire turcesc	21.50	"	21.80
Seria. fone. Albins 5%	101	"	102
Ruble Ruşesci	2.53	"	2.54

De la „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înscrise este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărţi de rugăciuni şi predici.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp şi pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care com separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catehismul lui Decharbe, de V. Christ. Conţine predici dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougand, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dăianu. Timişoara 1895. O cărticică de mângăiere sufletescă, care costă legată 3 cor. (plus 10 b. porto.)

„Cuvântări bisericesci de Masillon“ traduse din originalul frances de Ioan Genţ protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator ecleziastic frances. Predicile sunt împărţite de traducător după anul bisericesc răsăriten, şi fie-care este pusă la acea Duminică sau sărbătoare, cu a cărei evangheli se potriveşte predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8^o cu portretul lui Masillon. — Traducerea se distinge printr-un limbaj ales. — Preţul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cărţi pentru comercianţi şi funcţionari de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panfu. O carte bună pentru a învăţa cu uşurinţă contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Al doilea capitol din contabilitatea după, de I. C. Panfu. Această broşură conţine: afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă. Preţul broş. 2 corone (+ 10 bani porto).

Curs complet de corespondenţă comercială cu explicarea termenilor comerciali de I. C. Panfu. Ediţia a doua preluată şi augmentată I—XI + 322 pagine. Această carte e scrisă pentru comercianţii nostri, pentru funcţionarii de bănci şi pentru conducătorii băncilor. Conţine explicaţi asupra comerţului de mărfuri şi de bancă, asupra poliţelor, mijloacirile de plăţi şi conturile

curente. La sfârşit are un vocabular cu peste 500 de termeni comerciali, explicaţi la înţelesul tuturor. Carte folosită pentru toţi, cari au afaceri comerciale şi daraveri cu băncile. Se poate procura cu preţul de cor. 3 50 b. dela tipografia A. Mureşianu din Braşov.

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek de Panaite Iosin. Preţul 50 b. (pl. 10 b. porto).

Nr. 6440—1905.

Publicaţiune

referitoare la examinarea consemnărilor de dare pentru drumurile comitatense.

În sensul art. de lege I din a. 1890, se aduce la cunoştinţă publică, că conserierea şi consemnarea dărilor pentru drumurile comitatului pe arul 1905 sunt gata şi în termen de 15 zile, adică: dela 16—30 August a. c. inclusiv, tot omul le poate lua în vedere, în localul oficiului de dare orăşenesc în orele antemeridiane dela 8—12.

Tot-odată se comunică, că în decursul zilelor aci arătate tot omul poate recura în contra poziţiunii de dare pentru drum, la comisiunea administrativă comitatensă, subşternându-şi recursul la oficiul de dare subsemnat.

Recursele prezentate după acest termen se vor respinge ca fiind întârziate.

Brassó, 9 August 1905.

1—2,1862. Oficiul de dare orăşenesc.

Un commis

român, perfect în branşa colonialelor, cu cunoştinţa limbilor ardelen, se angajază imediat la

D-1 Victor Oniţiu, comersant în Sibiu.

4—5,1856.

ANUNŢ.

Subscrisa are onóre a face cunoscut On. Domni şi Dame, că cu începerea dela 2(15) August a. c. am deschis în **Strada neagra nr. 3** (la doi porumbi) un

Atelier de spălat şi călcat rufe,

tot felul de albituri. ca: costume pentru copii, pălării de pânză, bluse, rochiile de batiz cât de fine, costume bărbătesci, trusouri de mirese, perdele de tras pe rame şi tot ce cade în branşa acésta, cu preţuri moderate.

Rogându-mă de sprijinul Onor. public

cu totă stima

Maria Cacás.

1—2

Unde se mănâncă bine şi se beu VINURI curate de Mediaş BERE de Pilsen „Urquell“

prospetă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Braşov, Str. Spitalului nr. 20.

Lista de bucate românescă. De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

106—0

conducătorul restaurantului.

Copiii precum şi adulţilor nu nepreţnibil dar dumnezeesc!

Izvorul „GLORIA“ de Arkos

în fer şi lithiu-hydrocarbonic foarte bogată apă minerală medicinală

de un efect miraculos, necauzând iritaţiuni de sânge şi unflatură la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber şi în săruri mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905.)

Apa minerală „Gloria“ este un remediu de cură foarte preţios, care stărneşte pofta de mâncare şi înlesneşte mistuirea de minune, promovă secreţiunea udului şi acréla udului, în mod frappant şi influenţeză membrele fegmatice ale organelor respirătoare, circulaţiunea sângelui şi activitatea nervilor într-un mod surprinzător.

Tot așa şi pentru copii în ori-ce etate este apa minerală „Gloria“ deasemenea o beutură foarte preţioasă, dorită instinctiv de dinşii, care favorizează sănătăţii lor în modul cel mai îmbucurător.

Béut cu Şampanie, cu vin séu cu bere, apa „GLORIA“ va paralisa efectul ameţitor ale acestor beuturi mai ales asupra creierilor şi a nervilor de multe-ori foarte vătămător, sub ori ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuţios mă simt deci obligat a publica, că ori şi cine cătră sine, părinţii însă şi cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijenţă, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală şi întrădevăr binecuvântată apă minerală, care se manipulează la izvor, — pe cât stă în putinţa omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în Braşov, Str. aţei nr. 6,

(vis-à-vis de SCHWARZBURG),

unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apa minerală „Gloria“ pentru 20 filleri,

„ „ „ 1/2 „ „ „ „ 14 „

Josef György,

administraţiunea izvorului „Gloria“ de Arkos.

23—0

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziţiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORI.

CĂRŢI DE SCIINŢA,
LITERATURĂ ŞI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORI.

ANUNŢURI.

REGISTRE ŞI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANŢURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, în tola mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
şi RESTAURANTE.

PREŢURI-CURENTE ŞI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Tergul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.

A. V. I. S.

Prenumeratiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face şi renoi ori şi când la 1-ma şi 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenti se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc cu espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit şi se arete şi posta ultimă. Administrat. „Gaz. Trans.“